

Vrijdag 28 juni 1918 – ochtendeditie

Londen, 28 juni. Officieel. Onze vliegers hebben de 26^e juni zeven Duitse vliegtuigen neergeschoten; twee andere werden stuurloos tot dalen gebracht. Twee van onze toestellen worden vermist. Door het beter weer was een verhoogde verkenning- en fotografische werkzaamheid mogelijk.

Onze bombardementsmachines hebben 14,5 ton ontplofbare stoffen geworpen op vijandelijke spoorwegstations enz. en op de havens van Brugge. In de nacht van 26 dezer is het bombarderen voortgezet en er zijn 16 ton bommen door onze machines geworpen op verschillende doelen, zonder verliezen voor ons.

Havre, 28 juni. Het Belgische gepantserde autokorps is, bij zijn terugkeer uit Rusland, donderdag te Parijs aangekomen. Aan het Austerlitzstation was een grote menigte ter begroeting aanwezig. De gouverneur van Parijs en de commandant van de vesting waren vertegenwoordigd.

Na een korte toespraak van generaal de Sellier de Moranville, hoofd van de Belgische missie, huldigde de Belgische gezant te Parijs in ontroerende bewoordingen de daden van het korps. Daarna gaf kolonel Fourceault uiting aan de dankbaarheid van België voor de daden der dapperen, die de roem van België tot in Rusland hebben overgebracht. Onder de officieren bevonden zich drie ernstig gewonden, onder andere de commandant van het korps, kapitein Roze. In een van de voorsteden van Parijs had een noemenmaal ter ere van het korps plaats.

Vrijdag 28 juni 1918 – avondeditie

Het congres der Engelse arbeiderspartij.

Londen, 28 juni. Emile van der Velde zegde in een toespraak tot het congres dat hij enkele dagen geleden van de Belgische socialisten in het bezette gebied een boodschap had ontvangen, waarin zij het congres broederlijke groeten zonden. Ze waren bereid om aan de internationale conferentie deel te nemen, maar enkel op voorwaarde dat zij, die de beginselen van het internationalisme verraden hebben, daar niet vertegenwoordigd zouden zijn. Ze hadden een boodschap gezonden aan de socialisten van de centrale mogendheden, waarin zij hun beginselen uiteenzetten, maar tot dusver geen antwoord ontvangen. Voor een Belg betekende het Duitse recht verkrachting van de onzijdigheid van België. Het Duitse begrip van vrijheid was dat duizenden Belgische werklieden als slaven tot dwangarbeid werden gedreven. De Duitse eer betekende vodsjes papier. De Duitse moraliteit betekende het doden van zuster Cavell en het in de grond te boren van de Lusitania.

De nieuwe proclamatie van de Raad van Vlaanderen.

De nieuwe proclamatie van de Raad van Vlaanderen, (gepubliceerd in het blad van dinsdagochtend) krijgt slechts enig belang wanneer men ze aanziet als een factor van de binnenlandse strijd in Duitsland om het oorlogsdoel gevoerd.

Om het zeer duidelijk uit te drukken, zou men zelfs mogen zeggen, dat de hele Raad-van-Vlaanderen-politiek, uit de laatste tijd slechts een chantagemiddel is van de Duitse annexionisten tegen die Duitse politici die, al streven zij wel naar politieke macht, toch – of liever juist daarom – nog niet alles van militair geweld verwachten.

Men wil te Brussel en te Berlijn aan het Duitse volk doen geloven, dat het niet alleen in strijd zou zijn met het nationale eigenbelang, maar

ook met de politieke zedelijkheid, om het Vlaamse volk, dat zich bij monde van zijn leiders vol liefde met lichaam en ziel aan Duitsland aanbiedt, niet onder blijvende voogdij te nemen.

Daartoe zijn proclamaties als de nu laatst gepubliceerde nodig; daartoe worden zij door de gevolmachtigden van de Raad van Vlaanderen opgesteld en door de meerderheid van die raad zelf – er is gelukkig nog een protesterende minderheid – aangenomen.

Hoe is het zover kunnen komen?

Het was slechts natuurlijk en het zal door latere historici als een feit moeten erkend worden, dat de Vlaamse Beweging in haar geheel – vertegenwoordigend de hele Vlaamse democratie – tegenover de oorlog een ander standpunt innam dan de Belgische nationalisten; niet alleen het activisme, maar ook de uitingen van Vlaams leven aan het front en onder de vluchtelingen en geïnterneerden leren ons dat. Vanzelf was er dus ook een eigen Vlaams oorlogsdoel volgens hetwelk met behoud van alles wat België voor de Vlamingen goeds in had aan de Belgische staat toch zoveel mogelijk moet worden ontnomen alles, wat de wil en de middelen om de bevolking tot een homogene nationaliteit te maken kon versterken. Wanneer dan bij het herstel van de staat naast andere hervormingen ook nog een definitieve oplossing aan het vraagstuk van de staats- en administratietaal zou worden aanvaard dan zou de oorlog niet geëindigd zijn zonder groot voordeel voor Vlaanderen en zonder mogelijkheden voor een – eigenlijk toch noodzakelijke – hernieuwing van de neutraliteit van België.

Die situatie, die Vlaanderen in zekere kwesties tot op zekere hoogte aan de zijde van Duitsland kon brengen, eiste een zeer behoedzame politiek; geen wonder dan ook dat aanvankelijk slechts zeer weinig

Vlamingen – ze hadden zich immers nooit als politici doen gelden – voor zulk een taak te vinden waren.

Er zouden weldra echter andere leuzen voor de dag worden gehaald.

Eind 1915 besloot de Brussels-Duitse autoriteit zelf maar aan het vervlaamsen te gaan; vele Vlamingen konden niet weerstaan aan de lust om de lang gekoesterde idealen eindelijk verwezenlijkt te zien. Te Havre werden zij allen verketterd en daardoor meer en meer ter handhaving van de hun dierbare hervormingen of nieuwe instituten evenzeer als ter beveiliging van hun eigen toekomst uitsluitend op Duitslands macht aangewezen. Tegelijkertijd kwam dan ook de geestelijke besmetting van het nationaliteitsprincipe over Vlaanderen: alle leuzen van Polen, Tsjechen, Joegoslaven, Ieren, Finnen, Oekraïners, Balten, Armeniërs, enz., enz., werden ook leuzen voor het Vlaamse volk.

De Vlaamse meetings waren het enige opwekkende in de treurig drukkende dure tijd: de flamingantische jeugd – Groeningewachten en dergelijke – werd dus makkelijk gewonnen, zodat men na zekere tijd in alle belangrijke plaatsen een "volksbeweging" voor een simplistisch nationalistisch programma kon "ensceneren".

De leiders wisten echter zeer goed, dat een onafhankelijke flamingantenstaat volstrekt niet levensvatbaar was, omdat de Vlaamse Beweging bij het volk slechts invloed had als taalbeweging en voorlopig nog over te weinig materiële macht beschikte om als drager van de staat te kunnen opkomen. De Duitse ambtenaren te Brussel, die de "leiders" van dichtbij aan het werk zagen, wisten het nog beter.

Langzamerhand en door bemiddeling van die Duitse bezettingsambtenaren (die, alhoewel velen van huis uit geen

annexionisten waren, uit een gevoel van piëteit tegenover hun op menig gebied zeer degelijk werk, Duitsland toch niet graag zonder meer uit België zagen terugtrekken) ontstond er dan een band tussen het Vlaamse activisme – of tenminste de voornaamste leiders ervan – en het Duitse annexionisme.

Te Berlijn werd een Duits-Vlaamse vereniging gesticht met von Tirpitz als erevoorzitter en in Vlaanderen is, om dit annexionisme in het gevlei te komen, een op zijn minst belachelijke actie op touw gezet voor aanhechting van het zogezegd Nederlands deel van Frankrijk bij de Vlaamse staat.

Van toen af ging het activisme een zeer noodlottige gang.

Er worden nu steeds radicalere maatregelen genomen, waarbij steeds meer schepen worden verbrand, de weg naar een akkoord wordt opengebroken zodat, mocht het nog lang diezelfde kant uitgaan, Duitsland inderdaad voor de keuze zal staan: smadelijke aftocht of annexatie, triomf van het ultra-Belgische of chronische oorlogstoestand.

De heren van de Berlijnse Vlaams-Duitse vereniging kunnen daarbij in de handen klappen, maar wat dit voor Vlaanderen en voor Nederland en voor het Duitse volk zelf te betekenen heeft, is te duidelijk dan dat men niet al het mogelijke zou doen om het dreigende nog af te weren.

L. Picard.